

Klub poslanika Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore
Kancelarija br. 13, Telefon: +382 (0) 20 404 515
e mail: klubposlanikasdilpcg@skupstina

CRNA GORA

SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:

15. 12. 20 19. GOD.

KLASIFIKACIONI

BROJ:

00-61-1/19-49

VEZA:

EPA:

SKRAĆENICA:

PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE

- Predsjedniku Ivanu Brajoviću -

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje, na Sedmoj - posebnoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja 18.12.2019. godine, predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Dušku Markoviću:

Koje mjere Vlada Crne Gore preduzima u cilju razvoja crnogorskog sela, s obzirom na to da značajan broj djece i omladine iz seoskih područja odlučuju da život nastave u gradu?

Na jubilarnom desetom zasijedanju Dječjeg parlamenta, održanom u Skupštini Crne Gore 19. novembra, učenici seoskih škola ukazali su na niz problema sa kojima se suočavaju i koji im znatno otežavaju uslove za život na selu (neadekvatna putna infrastruktura, loša rasvjeta, dotrajalost elektro mreže, školski objekti koji nisu u dobrom stanju, stara vozila za prevoz učenika, nedostatak sportskih sadržaja, rijetki dolasci ljekara, slab plasman poljoprivrednih proizvoda i nepostojanje organizovanog otkupa i dr.).

Molim Vas da mi odgovor dostavite i u pisanoj formi.

Predsjednik kluba poslanika

mr Boris Mugoša

Klub poslanika Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore

Vlada Crne Gore
Predsjednik

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	21. 01 20 20 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/19-49/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Broj: 01 - 129

Podgorica, 27. decembar 2019. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ivan Brajović, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja postavljena tokom Premijerskog sata održanog 18. decembra 2019. godine, kako bi isti bili dostavljeni uvažanim poslanicima.

Duško Marković

Boris Mugoša

POSLANIČKO PITANJE

Koje mjere Vlada Crne Gore preduzima u cilju razvoja crnogorskog sela, s obzirom na to da značajan broj djece i omladine iz seoskih područja odlučuju da život nastave u gradu?

Na jubilarnom desetom zasijedanju Dječjeg parlamenta, održanom u Skupštini Crne Gore 19. novembra, učenici seoskih osnovnih škola ukazali su na niz problema sa kojima se suočavaju i koji im znatno otežavaju uslove za život na selu (neadekvatna putna infrastruktura, loša rasvjeta, dotrajalost elektromreže, školski objekti nijesu u dobrom stanju, stara vozila za prevoz učenika, nedostatak sportskih sadržaja, rijetki dolasci ljekara, slab plasman poljoprivrednih proizvoda i nepostojanje organizovanog otkupa i dr.).

Molim Vas da mi odgovor dostavite i u pisanoj formi.

ODGOVOR

Hvala Vam poslaniče.

Uvijek postavljate veoma važna i aktualna pitanja, pitanja od suštinskog značaja, ne samo za aktualnu politiku i Vladu, nego za ukupne strateške politike društva u cjelini.

Takođe se slažem da je dobro i poželjno da ovakva pitanja češće otvaramo u Parlamentu i da se njima bavimo, a ne iracionalnim pitanjima, pitanjima naših razlika koje su nesporne i koje nijedan istorijski politički proces ne može eliminisati. Razlike nijesu da nas dijele, nego vjerovatno da nas podstiču da bolje radimo i da imamo veći nivo razumijevanja. Vjerujem da će Crna Gora jednog dana biti u takvom stanju.

Dakle, hvala Vam na Vašem pristupu uvijek i svakom prilikom kada sam u Parlamentu.

Pozdravljam i to što u ovom kontekstu dajete refleksiju zasijedanja Dječjeg parlamenta, jer na taj način obezbjeđujemo da se glas djece snažnije čuje, a tim prije što je na posljednjem zasijedanju Vlada morala imati više predstavnika. Ovo se prije svega odnosi na ministre, i vjerujem da ćemo naredni put imati bitno drukčiju sliku. Nadam se da ova poruka mojim kolegama ministrima neće završiti u mikrofону, nego u njihovom podsjetniku važnih obaveza, a ovo jeste bila važna obaveza.

Naime, poslaniče, dva su vrlo važna aspekta Vašeg pitanja. Položaj mladih i razvoj sela. Uvjeravam Vas da i jedno i drugo imaju našu nepodijeljenu pažnju. Međutim, i ovom prilikom podsjećam da se višedecenijsko zaostajanje u razvoju ne može nadoknaditi ni za godinu, ni za dvije, ni za pet. To je proces koji traži vrijeme i rad, a mi smo mu naredni. Vjerujem da se kroz ovo pitanje i Vaš pristup sada jasno pokazuje insistiranje ove vlade na razvoju Sjevera. Suštinski odgovor na pitanje raseljavanja u odnosu na ozbiljna demografska pitanja.

Dakle, više puta smo se saglasili da je kvalitetna saobraćajna infrastruktura prvi i najvažniji preduslov ukupnog razvoja, stoga svi naši razgovori na ovu temu počinju i završavaju obnovom i izgradnjom puteva.

Uzmimo za primjer saobraćajnicu Jezerine – Lubnice, u koju Vlada ulaže preko 30 miliona eura. Nakon završetka ovog projekta od Lubnica do najsavremenijeg zimskog rizorta Kolašin 1600 trebaće svega 10-ak minuta novoizgrađenim tunelom. Suvršeno je govoriti koliki razvojni potencijal ova

saobraćajnica otvara za cijelo područje. Od izgradnje hotela i turističkih naselja do poljoprivredne proizvodnje koja će biti neophodna za njihovo snabdijevanje.

Isti je slučaj i sa bjelopoljskim selima koja uz Bisticu vode ka Đalovića pećini i skijalištu Cmiljača u koje Vlada trenutno višemilionski investira.

Jednako tako, izgradnja autoputa imaće direktan uticaj na razvoj crnogorskih sela i to je projekat čije će multiplikativne efekte najbolje osjetiti ona mjesta koja se nalaze na potezu od Bara do Boljara.

Dakle, vrlo jasno - dobra saobraćajna mreža, odnosno izgradnja puteva je najdirektniji odgovor na Vaše pitanje.

Drugi, važan stub ukupnog razvoja je kvalitetna energetska infrastruktura. Detaljnije sam o tom pitanju govorio, a Vi takođe podsjetili, kroz pitanje poslanika Vukovića. Naime, bez pouzdanog i kvalitetnog napajanja električnom energijom ne možemo govoriti o životu, a kamoli o razvoju.

Stoga je posebno važno da će naša nacionalna kompanija u narednih nekoliko godina uložiti preko 80 miliona eura u revitalizaciju dalekovoda i trafostanica, uglavnom na sjeveru.

Treći stub podrške ruralnim područjima čine direktni podsticaji razvoju i samozapošljavanju koje je na liniji komparativnih prednosti seoskih oblasti.

Naš odnos prema tom vidu razvoja ruralnih područja najbolje se oslikava u činjenici da Agrobudžet ove godine iznosi rekordnih 52,3 miliona eura, sa planom da se i u narednoj godini nastavi trend uvećanja.

I sâm sam nebrojeno puta insistirao da i Investiciono-razvojni fond posebnu pažnju posveti razvoju seoskih područja. Tako je u novembru mjesecu ove godine preko polovine kredita koje je plasirao ovaj fond bilo direktno usmjereno pojedinačnim poljoprivrednim proizvođačima.

Četvrto, ali ne i manje važno je snaženje lokalne infrastrukture. (Ali poslaniče Mugoša, moramo imati za koga!) Posredstvom programa koji se realizuju preko Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, odnosno iz kapitalnog budžeta države a preko lokalnih samouprava, u ruralnim područjima izgradaili, rekonstruisali i asfaltirali smo 170 kilometara seoskih puteva.

Dakle – koliko s kraja na kraj Crne Gore!

Stanovnicima sela moramo dati motiv da tamo započiju svoje biznise. Da zasnivaju porodice. Ipak, kazao sam, prethodno moramo ispuniti pomenute

uslove – put, struja, podsticaj razvoju. Ako to uradimo - život na selu može biti privilegija!

Stoga paralelno radimo na unapređenju lokalne infrastrukture, pa je tako za preko 150 projekata uloženo oko 2,2 miliona eura. Između ostalih, dodatno su realizovana 132 projekta izgradnje vodovoda.

Samo je u rekonstrukciju i adaptaciju školskih objekata u Sukobinu kod Ulcinja, Vojnom selu kod Plava, bjelopoljskim Trubinama, Odžaku kod Pljevalja i nekolicini drugih, Vlada uložila blizu 1,5 milion eura.

A već naredne godine u pogodnijem uslovima nastavu će pohađati osnovci u Lubnicama kod Berana, na Njegovuđi kod Žabljaka, Župi Nikšićkoj, u Ravnoj Rijeci kod Bijelog Polja i u Dacićima kod Rožaja. I da ne nabrajam.

Dakle, poštovani Poslaniče Mugoša,

Više puta sam govorio da je Sjever 55% razvojnog potencijala Crne Gore i upravo na liniji takvog opredjeljenja Vlada je za tri godine u njegov razvoj, po različitim programima, uložila preko milijardu eura.

Nijesu bez razloga ni kapitalni investitori sa naše obale zainteresovani za širenje svoga biznisa na Sjever: Porto Montenegro, Luštica, Porto Novi – tačke svoga biznisa sada traže i na Sjeveru, kako bi mogli povezati ponudu između sjevera i juga na tako malom prostoru.

Ovakav zamajac turističkog razvoja, sa sve potentnijim zimskim turizmom u čiji razvoj se ulaže na desetine miliona eura, a uz nebrojene prirodne potencijale koje tek treba valorizovati, nalaže da budućnost Sjevera leži u poljoprivrednoj proizvodnji i proizvodnji hrane.

Uvjeren sam da seosko stanovništvo više neće morati da migrira ka gradovima za ispod-prosječne plate. Naprotiv! Siguran sam da ćemo za nekoliko godina, najviše deceniju, imati obrnutu migraciju – iz grada u sela.

Stoga ću i lično insistirati, u svim resorima, da se bez izuzetka podrži svaki mladi čovjek koji se opredijeli za ovakav vid samozapošljavanja. Da bude svoj gazda, i iz godine u godinu uvećava svoje domaćinstvo.

Na kraju, pozivam i Vas i sve druge koji imaju predloge kako možemo podstaći razvoj sela, da ih stavimo na dnevni red i učinimo sve da crnogorsko selo još snažnije zaživi, a za dobro sadašnjih i generacija koje dolaze.

Dozvolite mi samo na kraju, u kontekstu Vašeg pristupa da dam svoje viđenje problema migracije i ukupnih demografskih problema koji ima Crna Gora.

Sami ste rekli da ovo nije samo naš problem. Ovo je danas problem najrazvijenijih država svijeta.

Koliko je taj problem opterećujući za sve danas u svijetu, i Sveti otac je to pitanje postavio u razgovoru sa mnohom kada je u pitanju Crna Gora, navodeći teške slučajeve velikih zemalja kao što su Španija i neke druge zemlje.

Dakle, migracije se danas ne dešavaju samo kao ekonomski rezultat ili nemanje uslova života. Danas je to globalni trend u kojem se ljudi slobodno kreću, i pronalaze svoja interesovanja nezavisno od materijalnog položaja sa kojim raspolažu.

Ali bez obzira i na taj generalni globalni proces, ovo su pitanja na koja mi moramo dati odgovor i našim ljudima pružiti više povoljnih prilika da budu u Crnoj Gori, ne samo da rade, nego da budu uz svoje porodice.

Mladom čovjeku danas ne treba dati samo posao, nego mu treba obezbijediti zdravu kopču sa starijim generacijama, odnosno sa porodicom. To treba biti strateški pristup.

Srbiju je prošle godine, prema statističkim podacima, napustilo oko 50.000 stanovnika, Hrvatsku blizu 50.000 stanovnika. Ovaj broj koji ste Vi govorili i u procentu i u nominalnom iznosu nije dramatičan za Crnu Goru, ali je zabrinjavajući i zbog toga je važno da se ovim pitanjima bavimo kada god imamo priliku, a Parlament jeste najbolja ili jedna od najboljih prilika za to.

Hvala Vam na pažnji.